

Előfizetési árak:

Egész évre	28 k. — f.
Félévre	14 „ — „
Negyedévre	7 „ — „
Egy óra	2 „ 40 „

Egyes szám ára 3 f.

Vidéken 10 f.

PESTI HIRLAP

Szerkesztőség:

Budapest, váci-körút 78.
I. emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kiadóhivatal:

Budapest, váci-körút 78.,
hová az előfizetések és a lap
szállításiára vonatkozó fel-
szólalások intézendők.

Megjelenik minden nap, ünnep
és vasárnap után is.

A griff és a strucc.

(V. V.) Egész Magyarország lázas, izgatott. Mindenfelé feszülten várják, vajon lesz-e sikere a nemzeti küzdelemnek. A vidéken a pártkerekék szétpattantak és a szabadelvű pártiak sok helyen a nemzeti követelések mellé állottak. Csak Budapest nyugodt. A válságot itt csak a kávéházakban és néhány ellenzéki körben emlegetik, de választott és virilis bölcssei óvatosan, meglapúlva várják, merre fordul a kocka.

Mikor hire jött a hadiparancsnak, összeült a kövezési bizottság. Bécsben azt hitték, hogy ezek most árlejtést írnak ki a barrikádokra. Es valóban, a bizottság tagjai hevesen vitatkoztak, keményen összetűztek, az egyik rész a gránitért, a másik az aszfaltért, a harmadik a keramitért szállott síkra. Persze, egyelőre csak a kövezésről volt szó, de ismerve e férfiak rendületlen szilárdságát, bizonyos, hogy forradalom esetén külön-külön csak gránit, aszfalt vagy keramit barikádra volnának hajlandók lépni.

A higgadt bölcssek is tudnak tehát hevülni, csak el kell találni az izlésüket. Felirati jogukkal is tudnak élni, ha érdemes tárgy kínálkozik. A nemzeti küzdelem alatt például nagy többséggel felirtak a kormányhoz, hogy vonja vissza a közúti vasúttak állóhelyeit megszüntető rendeletét. Emlegették a szabadságot és a népességet. Zokogtak, hogy mi lesz a hazából, ha ezentúl a közútiakon ül és nem áll többé a magyar.

Ez méltó a hevülésre, küzdelemre. De mi köze Budapestnek a nemzeti mozgalomhoz? Csinálják mások. Valamikor régen, a mozgalom elején Budapest tiltakozott a póttartaléko-

sok behívása ellen. De ezután néhány héttel már ki akarta játszani a maga határozatát és csak a legerélyesebb ellentállásnak sikerült megtörni a kolompok jól előkészített összeesküvését. Ez volt az utolsó fellobbanás. Budapest megnémult. A rendőrségi brutalitások kérdésében már nyíltan a kormány mellé állt, mert a tüntetések zavarják a nyugodt üzletmenetet. És a törzsfők nyíltan kijelentették, hogy többé a politikáról odabenn, a városházán szó ne legyen.

Meg kell érteni ezt a gránit-jellemű társaságot, mely egyszerre csak olvadékony lesz, mint kánikulában az aszfalt. E férfiak minden kormányt támogattak és készek szolgálni, mely szabad kezet biztosít nekik. Széll Kálmánnak sok fogyatkozása mellett megvolt az az erénye, hogy a városi bandák nyaka közé suhintott ostorcsapásként ható leiratával, mely „a váltakozó érdekesoportok“ gazdálkodását elítélte. A törpe nagyságok, akik elébb ki és be jártak a belügyminisztériumban, vérző orral lihegték ezért a boszút. A közgyűlés maroknyi őszinté ellenzékét ők uszították titokban, hogy csak bátran adjanak be a kormány-politika ellen irányuló javaslatokat, mert biztos a többség. A tiszták, őszinték és egyenesek háta mögé bújva intézték alattomos támadásaikat a kormány ellen.

A célzat: politikai zsarolás volt. Meg akarták értetni, hogy mennyi kellemetlenséget tudnak a kormánynak csinálni, hogy kiszarolják régi befolyásukat. Annaira nyilvánvaló volt ez a taktika, hogy a Kossuth-szoborra vonatkozó indítványról egyik hétp próbás kormánypárti kerületi vezér így nyilatkozott: „Az indítványt megszavazzuk, de még azt is bele-

kellene tenni, hogy a Kossuth-szobrot a Ferenc-József téren kell fölállítani.“ Mihelyt a revolverezés sikerült, vége volt az ellenzéki kedvnek. A kormányváltozás után pedig a vezérek minden gondja az volt, hogy az új kormány kegyeibe kerüljenek.

Szeged és Szatmár-Németi városok tehát határozottan udvariatlanul és kellemetlenül jártak el, midőn hazafias föliratukat elküldték ahoz a városhoz, melynek címerében csak fatális tévedésből díszlik a griff, a harcias, a rettenetes, mert a strucc helyét foglalta el, mely mohó étvágyú, mindent lenyelő és fejét hősiesen a homokba dugja.

Zavarba jöttek a higgadt bölcssek. Első gondolatuk az volt, hogy a kényes kérdéseket el kell halasztani arra az időre, mikor már a válságnak vége lesz. A jogügyi bizottságban húzigták az ügyet. De a válság csak tartott. Határozni kellett tehát és az ország fővárosának közjogi tudósai döntöttek. Szeged nemzeti követelése nem kellenek, mert indokolásukban sok a történelmi és közjogi botlás. Oh, bölcssek! Hát csináljatok jobb indokolást. Szatmár-Németi átiratát sem pártolják, mert a kiszolgált katonák visszatartása törvényes. Így támogatja Budapest a nemzet küzdelmét.

Ne higgye senki, hogy ezek a szegényletes határozatok Budapest népének véleményét fejezik ki. A budapesti nép hazafiasságban nem maradt el a vidék mögött. Ez csak a városháza lelke, melynek a budapesti néppel laza kapcsolata van. A városházán egy elvtelen, színtelen és íztelen csoport terpeszkedik széjjel, melyet a szagtalan érdek fűz össze. Nem szabadelvű párti, bár nagyrészt e cím alatt dolgoznak tagjai. Ők

egyszerűen érdek-pártiak és amint az országos kormánypárt odasimul az udvarhoz, ők is odasimulnak minden kormányhoz, mely el nem rúgja őket magától.

Nem szabadelvű pártiak. Sőt oszlopuk, kedvencük a városháza Monakója, a kis Belváros, melynek ellenzéki szinezete dacára hű szolgálataiért a kormánypárti klikkek, bár csak 24 ezer lakója van, annyi városi képviselőt adnak, mint a 150 ezer lakosú kerületeknek. Es Monako fejedelme, a törhetetlen ellenzéki bajnok, Polonyi Géza, sohasem háborgatja a kormánypárti klikkek álmait. Hű szövetségésük, jogi tanácsadójuk és az ő vezetése alatt adta el ciklusokon át a magát ellenzéknek nevező belvárosi csoport a többi kerület ellenzékeit. Mi több, ezt az árulást addig vitték, hogy ők voltak mindig a városi igazi ellenzék legadázabb ellenségei. Gyűlölik az igazi ellenzékét, mint a rossz ember a lelkiismeretét. Ah, csak lelkiismeret ne volna! Milyen rózsás volna akkor a világ.

És e szerencsétlen város, melyet a máglyára való fővárosi törvény kiszolgált az érdekes csoportoknak, kénytelen eltűrni, hogy nevében a Városházát ellepő elvtelen társaság nyilatkozzék. Mivé lehetne ez a főváros, ha népének igazi képvisellete van. Az ország polgársának vezére, a szabadság, a haladás támasza, az elnyomottak vigasza, az egyenes, férfias szóharsonája.

De úgy látszik, még nem elég földréteg fődí el azt a hulladékot, amin az új Budapest épült. Orrunkat facsarja a rothadás szaga és arcunkon a szegény pírja ég, hogy Budapest a gránitért és keramitért vívja harcát, az állóhelyek eltörlése miatt zokog, midőn Magyarország nemzeti jogaiért és alkotmányáért viaskodik.